

Marta Gołębiowska, Nina Matyba

POLSKI

Master level!

Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego

1

POLSKI

Master level!

Seria wydawnicza „Glotto-Logo” pod redakcją dr hab. Anny Żurek, prof. UWr, dyrektora Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego, stanowi odpowiedź na wyzwania stojące przed osobami uczącymi języków obcych we współczesnym wielojęzycznym i wielokulturowym świecie. Jej celem jest dostarczenie pogłębionej wiedzy na tematy dotyczące m.in. dwu- i wielojęzyczności, nauczania języków obcych (przede wszystkim języka polskiego jako obcego, drugiego i odziedziczonego) oraz profilaktyki logopedycznej obejmującej rozwój językowy osób bilingwalnych lub polilingwalnych. „Glotto-Logo” zostało podzielone na podserię o charakterze naukowym i dydaktycznym.

Foto: Katsiaryna Mikhailava

dr hab. Anna Żurek, prof. UWr, pracuje na Uniwersytecie Wrocławskim jako badaczka i dydaktyczka, kieruje Szkołą Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców UWr, jest pomysłodawczynią serii wydawniczej „Glotto-Logo”, poświęconej zagadnieniom związanym z nauczaniem języka polskiego jako obcego, drugiego, odziedziczonego, a także z wielojęzycznością i logopedią. Jej zainteresowania naukowe obejmują zagadnienia z zakresu: teorii akwizycji języka, bilingwizmu, etykiety językowej, dydaktyki i metodyki języka polskiego jako obcego, komunikacji międzykulturowej oraz edukacji dzieci z doświadczeniem migracyjnym (w tym uchodźczym).

Marta Gołębiowska, Nina Matyba

POLSKI

Master level!

Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego

Materiał dźwiękowy do pobrania ze strony
www.universitas.com.pl

1

Publikacja dofinansowana przez Szkołę Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach serii wydawniczej „Glotta-Logo”

© Copyright by Marta Gołębiowska, Nina Matyba and Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków 2024

ISBN 978-83-242-4011-1
e-ISBN 978-83-242-6766-8
TAiWPN UNIVERSITAS

Recenzja
dr hab. Małgorzata Dawidziak-Kładoczna, prof. UWr

Opracowanie redakcyjne
Agnieszka Sabak

Projekt graficzny, skład i łamanie
Pracownia Słowa

Projekt okładki
Paweł Sepielak

Nagrania
Studio Nagraniowe Radia Wrocław ZE2

Lektorzy
Anna Fluder
Monika Maziak
Marek Waligóra
Miłosz Wałkowiecki

Realizator dźwięku
Krzysztof Znamirowski

© Copyright by Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców and Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków 2024

www.universitas.com.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żaden fragment niniejszej publikacji nie może być przedrukowany, powielany lub przesyłany w żadnej formie bez uprzedniej zgody autora i wydawców.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means without the prior written consent of the author and the publishers.

WPROWADZENIE

Podręcznik *Polski. Master level!* to kolejne opracowanie dla uczących się języka polskiego jako obcego wydawane w nowo powstałej serii „Glotto-Logo”. Zostało ono napisane z myślą o studentach zagranicznych, którzy podejmują naukę na polskich uczelniach w języku angielskim, jednak codzienna komunikacja – ze względu na kilkuletni pobyt w Polsce – odbywa się w języku kraju tymczasowego zamieszkania.

W tej grupie motywacja do systematycznej nauki języka polskiego jest bardzo różna, stąd też Autorki zdecydowały się na ograniczenie gramatyki do minimum, wprowadzenie przydatnego na co dzień słownictwa oraz jak największe zanurzenie w realiach życia studenckiego. Spotkania z językiem polskim podczas lektoratów odbywają się zwykle raz w tygodniu i trwają po 90 minut. Dlatego też każda z części *Polski. Master level!* jest przeznaczona na 30 godzin – co należy wyraźnie podkreślić – nieintensywnej nauki języka polskiego. To niewiele czasu, by opanować podstawy polszczyzny, nawet tylko na jej komunikacyjnym poziomie.

Mam jednak nadzieję, że dzięki *Polski. Master level!* stanie się to możliwe i przyjemne, czego życzę wszystkim Lektorkom i Lektorom języka polskiego jako obcego uczącym studentów obcojęzycznych.

Oddawana w Państwa ręce publikacja to owoc współpracy Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego z Wydawnictwem UNIVERSITAS w ramach serii „Glotto-Logo”, w której ukazują się prace naukowe i dydaktyczne z zakresu językoznawstwa, glottodydaktyki i logopedii. Jej rozwój jest możliwy dzięki zaangażowaniu wielu osób, w tym Auterek i Autorów, którym jestem niezmiernie wdzięczna za pomysłowość, zaangażowanie oraz chęć dzielenia się swoją wiedzą i umiejętnościami.

Redaktor naukowy serii
dr hab. Anna Żurek, prof. UW

OD AUTOREK

Impulsem do napisania podręcznika *Polski. Master level!* Cz. 1 była potrzeba stworzenia materiałów dla zagranicznych studentów studiujących na Uniwersytecie Wrocławskim. W ramach obowiązkowego lektoratu języka polskiego mają oni 60 godzin kursu (po 30 godzin w semestrze). Naszym głównym celem było więc opracowanie pomocy dydaktycznych, które umożliwią uczącym się szybką orientację w sytuacjach życia codziennego i studenckiego. Zrezygnowałyśmy z tradycyjnie przyjętego porządku wprowadzania treści językowych na poziomie A1 i skoncentrowałyśmy się przede wszystkim na leksyce i strukturach przydatnych na co dzień.

Pierwsza część podręcznika składa się z 14 lekcji – 13 z nich skupia się na wprowadzaniu nowego materiału oraz jego utrwalaniu, ostatni zaś jest powtórzeniem wprowadzonych zagadnień. Taka budowa umożliwi zrealizowanie całości materiału w ciągu

trzydziestogodzinnego kursu językowego zakończonego testem osiągnięć w pierwszym semestrze nauki języka polskiego jako obcego.

Podczas 28 godzin lekcyjnych studenci nauczą się, w jaki sposób się przedstawiać i podawać najważniejsze informacje o sobie; dowiedzą się, jak robić zakupy i składać zamówienia w kawiarniach i restauracjach, a także będą mogli odnaleźć się w sytuacjach życia akademickiego. Będą potrafili odczytać najczęstsze komunikaty uczelniane (np. te dotyczące odwołanych zajęć lub terminów testów), poznają nazwy zajęć uniwersyteckich i organizację roku akademickiego. Ponadto przećwiczą sytuacje komunikacyjne niezbędne do porozumiewania się w domach studenckich oraz wynajmowanych mieszkaniach.

Na każdą z zaproponowanych przez nas lekcji składają się zadania na rozumienie ze słuchu i czytanie tekstów ze zrozumieniem oraz ćwiczenia leksykalne. Poszczególne lekcje zakończone są dyktandem, zadaniem domowym oraz słowniczkiem. Ćwiczenia mają na celu utrwalenie poznanych w czasie lekcji zwrotów. Świadomie zrezygnowaliśmy z systematycznego wprowadzania zagadnień gramatycznych – zwracamy uwagę na reguły tylko wtedy, kiedy jest to niezbędne. Poprawność gramatyczna jest rozwijana w drugiej części podręcznika *Polski. Master level!*, która docelowo jest przeznaczona do nauki języka polskiego w kolejnym semestrze.

Na końcu skryptu znajdują się kody QR, które odsyłają kursantów do gier utrwalających wprowadzony podczas realizacji danego tematu materiał, a także dyktanda i transkrypcje nagrań oraz klucz do ćwiczeń. Część pt. *Co warto wiedzieć* systematyzuje zaprezentowane w podręczniku treści. Dzięki tym rozwiązaniom przygotowane materiały doskonale sprawdzą się zarówno na kursach grupowych, jak i indywidualnych, a także jako pomoc przy samodzielnej nauce języka polskiego.

Podsumowując naszą pracę nad podręcznikiem, nie możemy nie wspomnieć o osobie, bez której żadna z oddawanych w Państwa ręce lekcji by nie powstała. W 2020 roku mgr Urszula Dobesz – ówczesna wicedyrektor Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego – zachęciła nas do opracowania treści, które ułatwią naszym studentom zmagania z polszczyzną już od pierwszych dni roku akademickiego. Bardzo Jej dziękujemy za motywację i niesłabnącą wiarę w to, że jesteśmy gotowe do podjęcia się takiego zadania – bez Pani, Droga Pani Urszulo, ten podręcznik by nigdy nie powstał.

Chcemy też podziękować wszystkim Lektorom Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego, którzy brali udział w pilotażu naszych lekcji, dzielili się z nami uwagami, wyłapywali redakcyjne chochliki i kibicowali w dotarciu do mety wydawniczej. Wspaniale się z Wami pracuje!

Szczególne podziękowania należą się również Dyrektor Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego dr hab. Annie Żurek, prof. UW, która nieustannie nas inspiruje, wspiera oraz motywuje do tworzenia materiałów dydaktycznych w serii „Glotto-Logo”.

Życzymy owocnej pracy
Marta Gołębiowska
Nina Matyba

SPIS TREŚCI

● SŁOWNICZEK NA START	8
● LEKCJA 1 – DZIEŃ DOBRY WE WROCŁAWIU	9
● LEKCJA 2 – CO SŁYCHAĆ?	18
● LEKCJA 3 – LICZBY, NUMERY, ADRESY.....	23
● LEKCJA 4 – SKĄD JESTEŚ?	29
● LEKCJA 5 – STUDIUJĘ PRAWO.....	35
● LEKCJA 6 – KIEDY MASZ LEKTORAT JĘZYKA POLSKIEGO?	43
● LEKCJA 7 – MIESZKAM W AKADEMIKU.....	50
● LEKCJA 8 – PRZEPRASZAM, GDZIE JEST SALA 108?	56
● LEKCJA 9 – PRZEPRASZAM, ILE TO KOSZTUJE?	63
● LEKCJA 10 – POPROSZĘ ROSÓŁ	69
● LEKCJA 11 – JESTEM CHORY	74
● LEKCJA 12 – JAKI TO RODZAJ?.....	80
● LEKCJA 13 – ROZMAWIAMY PO POLSKU	84
● LEKCJA 14 – POWTÓRZENIE MATERIAŁU PRZED TESTEM.....	90
● TRANSKRYPCJA DYKTAND	95
● CO WARTO WIEDZIEĆ O JĘZYKU POLSKIM	97
● ALFABET.....	97
● POLSKIE LICZBY.....	98
● DNI TYGODNIA	98
● MIESIĄCE	99
● CZASOWNIKI.....	100
● TRANSKRYPCJA NAGRAŃ	101
● KLUCZ DO ZADAŃ.....	107
● SPIS WYKORZYSTANYCH ILUSTRACJI	115
● QR KODY	116
● ŚCIEŻKI NAGRAŃ	120
● NOTATKI	121

SŁOWNICZEK NA START

	Proszę posłuchać.	<i>Listen.</i>
	Proszę powtórzyć.	<i>Repeat.</i>
	Proszę zaznaczyć.	<i>Tick.</i>
	Proszę napisać.	<i>Write.</i>
	Proszę przeczytać.	<i>Read.</i>
	Proszę porozmawiać z koleżanką lub kolegą.	<i>Talk to your partner.</i>

Proszę wykonać zadanie zgodnie z podanym przykładem.

Proszę znaleźć.

Proszę uzupełnić luki.

Proszę dopasować.

Proszę ułożyć dialog we właściwej kolejności.

Proszę połączyć.

Pytanie formalnie

Pytanie nieformalne

Odpowiedź

Słowniczek

Notatki

Zadanie domowe

Wymowa

Przykład

Do the exercise following the example.

Find.

Complete the gaps.

Match.

Put the dialog in the right order.

Join.

Formal question

Informal question

Answer

Glossary

Notes

Homework

Pronunciation

Example

Lekcja 1

DZIEŃ DOBRY WE WROCŁAWIU

1. Proszę napisać.

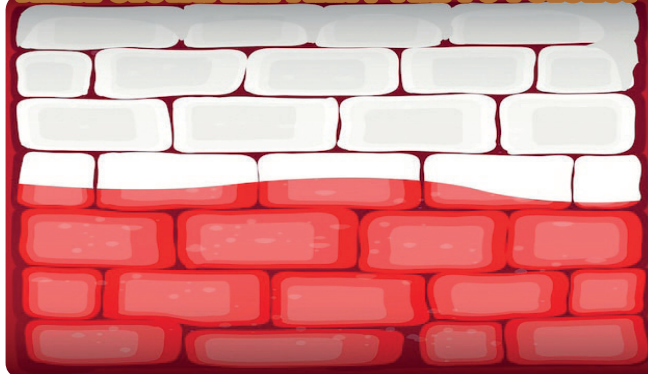

Dzień dobry!
Jestem Adam.
Miło mi!

Dzień dobry!
Jestem Anna.
Miło mi!

JAKIE SŁOWA ZNA PANI/PAN PO POLSKU?

2. Proszę posłuchać i powtórzyć.

02

ALFABET

a	/a/	adres, akademik	m	/em/	matematyka, magister
b	/be/	bank, bilet	n	/en/	numer, nazwisko
c	/ce/	centrum, certyfikat	o	/o/	organizacja, obiad
d	/de/	doktor, definicja	p	/pe/	profesor, policjant
e	/e/	egzamin, ekonomia	r	/er/	rektor, rynek
f	/ef/	fakt, fabryka	s	/es/	student, semestr
g	/gie/	geografia, gramatyka	t	/te/	tramwaj, telefon
h	/ha/	hotel, herbata	u	/u/	ulica, uniwersytet
i	/i/	instytut, informatyka	w	/wu/	wynik, woda
j	/jot/	jeden, joga	y	/igrek/	
k	/ka/	koordynator, kantor	z	/zet/	zero, zoo
l	/el/	lektor, legitymacja			

3. Co to jest? Kto to jest? Proszę podpisać ilustracje.

0. Co to jest?

To jest akademik.

1. Co to jest?

To jest t_____.

2. Co to jest?

To jest b_____.

3. Co to jest?

To jest w_____.

4. Co to jest?

To jest h_____.

5. Co to jest?

To jest h_____.

6. Co to jest?

To jest u_____.

7. Co to jest?

To jest t_____.

8. Kto to jest?

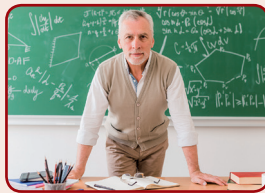
To jest s_____.

9. Kto to jest?

To jest

m_____.

10. Kto to jest?

To jest

p_____.

11. Kto to jest?

To jest

p_____.

WYMOWA - POLSKIE GŁOSKI

03

- ą wąsy
- ć ćwiczenie
- ę język
- ł ładny
- ń koń
- ó ołówek
- ś ślimak
- ź źle
- ż żaba

05

cz czekolada

dz dzban

04

- u = ó** ulica / pióro
- ź = rz** może / morze
- h = ch** herbata / chleb
- ć = ci** ćwiczenie / ciepły
- ś = si** światło / siedem
- ź = zi** źle / zielony
- dź = dzi** dźwięk / dziekanat
- ń = ni** koń / pytanie

dż dżem

sz szalik

4. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć wyrazy, które pani / pan słyszy.

Przykład: przepraszam – zapraszam

- a akademik – akademia
- b matematyka – informatyka
- c dworzec – wzorzec
- d filologia – filozofia
- e gramatyka – pragmatyka
- f biblioteka – dyskoteka
- g egzamin – pergamin
- h certyfikat – komunikat
- i historia – cykoria
- j biologia – filologia
- k wydział – widział
- l wykład – przykład
- ł zajęcia – zdjęcia
- m przerwa – werwa

5. Proszę przeczytać.

	POWITANIA	POŻEGNANIA
Ofcjalnie 	Dzień dobry! Dobry wieczór!	Do widzenia! Do zobaczenia! Dobranoc!
Nieofcjalnie 	Cześć! Hej! Siema! / Siemanko! / Siemano! Elo!	Cześć! Hej! Pa, pa! Na razie! / Nara! / Narka! Do jutra! Do zobaczenia! / Dozo! Siema! / Siemanko! / Siemano!

6. Proszę posłuchać zdań i zdecydować, czy są one formalne czy nieformalne.

FORMALNE

_____, _____

NIEFORMALNE

_____, _____

7. Proszę posłuchać zdań jeszcze raz i dopasować osobę do nagrania.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

	PYTANIE FORMALNE	PYTANIE NIEFORMALNE	ODPOWIEDŹ
♀	Jak pani ma na imię?	Jak masz na imię?	Mam na imię Anna. Mam na imię Marek.
♂	Jak pan ma na imię?		
♀	Jak pani się nazywa?	Jak się nazywasz?	Nazywam się Anna Wolska. Nazywam się Marek Solcki.
♂	Jak pan się nazywa?		

CZASOWNIKI

	BYĆ	MIEĆ	NAZYWAĆ SIĘ
(ja)	jestem	mam	nazywam się
(ty)	jesteś	masz	nazywasz się
on, ona, ono / pan, pani	jest	ma	nazywa się

8. Proszę się przedstawić i zapisać swoje imię i nazwisko.

Mam na imię _____	Nazywam się _____
----------------------	----------------------

9. Proszę wykonać zadanie zgodnie z podanym przykładem (*mieć, nazywać się*).

0. Moja koleżanka ma na imię Ksenia.
1. Jak się (ty) _____?
2. Jak ona się _____?
3. (ja) _____ na imię Maftuna.
4. Jak (ty) _____ na imię?
5. Jak pan _____ na imię?
6. Jak się pani _____?
7. (ja) _____ Oleg Osipov.
8. On _____ Tomasz Bułka.

10. Co oni mówią? Proszę podpisać ilustracje.

Dzień dobry. || Miło mi pana poznać. || Cześć! Jestem Jessica. A ty?
Do widzenia. || Nazywam się Maria Zawadzka. || Na razie, Alex!

0. *Dzień dobry.*

1. _____

2. _____

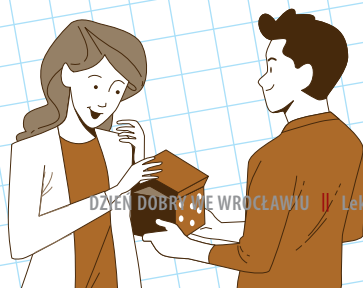
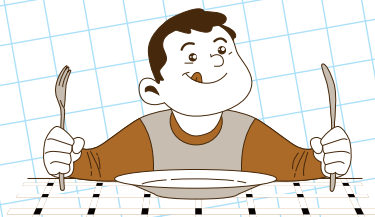
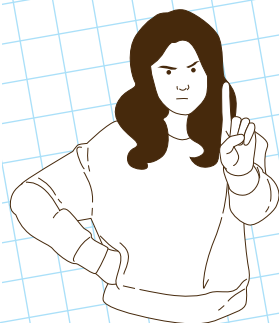
3. _____

4. _____

5. _____

11. Czy wie pani / pan, co to znaczy? Proszę przetłumaczyć.

- a) Proszę! _____
- b) Dziękuję! _____
- c) Przepraszam. _____
- d) Tak. _____
- e) Nie. _____
- f) Na zdrowie! _____
- g) Smacznego! _____
- h) Nie szkodzi! _____
- i) Nie ma za co! _____

12. Jak pani / pan myśli, co oni mówią? Proszę wykorzystać wybrane frazy z ćwiczenia nr 11.

0. Nie.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

13. Proszę posłuchać nagrania i wpisać odpowiednią literę.

09

☒ a	BMW	☐ RP	☐ PL	☐ UW	☐ PDF
☐	TVN	☐ wifi	☐ DW	☐ mgr	☐ USA

14. Proszę przeliterować:

a) swoje imię i nazwisko

Szymon Wodecki – es-zet-igrek-em-o-en wu-o-de-e-ce-ka-i

moje imię _____

moje nazwisko _____

UWAGA!

q /ku/ v /fau/ x /iks/

b) imię swojej koleżanki / swojego kolegi

imię koleżanki / kolegi _____

nazwisko koleżanki / kolegi _____

c) następujące słowa

UWAGA!ó /o z kreską/
ł /eł/

„Ołówek” _____

„Kredka” _____

Wrocław _____

„Dwudziestolatka” _____

15. Proszę znaleźć 8 słów i zapisać je zgodnie z przykładem.

POZIOMO →

P
I
O
N
O
W
O

Q	W	E	R	T	T	Z	U	B	I	O
V	P	R	O	S	Z	Ę	V	I	B	G
A	S	D	F	G	H	J	K	L	Y	P
Z	V	B	N	T	K	M	I	E	Ć	O
U	L	I	C	A	U	Ś	R	T	K	L
Ż	R	Ó	W	K	F	R	I	Z	B	S
D	Z	I	Ę	K	U	J	Ę	N	M	K
L	E	G	I	T	Y	M	A	C	J	A

0. *Polska* _____

1. _____ 5. _____

2. _____ 6. _____

3. _____ 7. _____

4. _____ 8. _____

DYKTANDO

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ZADANIE DOMOWE

Na podstawie ćwiczeń z lekcji proszę napisać dialogi.

DIALOG A

– Cześć.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

DIALOG B

– Dzień dobry.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

SŁOWNICZEK

Język polski

akademik

bilet

cześć

do widzenia

dzień dobry

dziękuję

legitymacja

miło mi

proszę

przepraszam

ulica

Mój język

Autorki:

Foto. Katsiaryna Mikhailava

mgr **Marta Gołębiowska** – polonistka, glottodydaktyczka, wicedyrektorka Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego. Interesuje się metodyką nauczania języka polskiego osób z pierwszym językiem wschodniosłowiańskim oraz problematyką interferencji językowej i kulturowej w kształceniu cudzoziemców. Autorka wielu artykułów dotyczących kształcenia językowego obcokrajowców oraz zadań testowych na państwowym egzaminie certyfikatywnym z języka polskiego jako obcego. Przewodnicząca i egzaminatorka tychże egzaminów. Współautorka zestawu zadań egzaminacyjnych dla osób przygotowujących się do egzaminu państwowego na poziomie B1 pt. *Testy na 4 pory roku* (2022) oraz podręcznika dla uchodźców z Ukrainy *Po prostu polski* (2023). Mitośniczka kawy, czekolady oraz wędrowek po górach.

Foto. Katsiaryna Mikhailava

mgr **Nina Matyba** – polonistka, lektorka języka polskiego jako obcego i egzaminatorka na państwowych egzaminach certyfikatywnych. Głównymi kierunkami jej zainteresowań są: metodyka nauczania języka polskiego z wykorzystaniem gier językowych oraz nowe technologie w glottodydaktyce polonistycznej. Współautorka skryptów oraz zbiorów gier dla studentów Full-Times Studies na Uniwersytecie Wrocławskim. Od 2015 roku zdobywa doświadczenie w uczeniu grup na różnych poziomach zaawansowania językowego oraz pochodzących z różnych krajów i kręgów kulturowych. Współautorka podręcznika dla uchodźców z Ukrainy *Po prostu polski* (2023). Nienawidzi mrozu, ale bardzo lubi Mroza.

Podręcznik *Polski. Master level!* to kolejne opracowanie dla uczących się języka polskiego jako obcego wydawane w nowo powstałej serii „Glotto-Logo”. Zostało ono napisane z myślą o studentach zagranicznych, którzy podejmują naukę na polskich uczelniach w języku angielskim, jednak codzienna komunikacja – ze względu na kilkuletni pobyt w Polsce – odbywa się w języku kraju tymczasowego zamieszkania.

[z Wprowadzenia dr hab. Anny Żurek, prof. UWCr]

(...) trzeba zaznaczyć, że właśnie to wyraźne sprofilowanie adresata czyni podręcznik atrakcyjnym i bardzo potrzebnym, na rynku wydawniczym bowiem brakuje pozycji do nau czania języka polskiego jako obcego na poziomie A1 przeznaczonych dla osób podejmujących studia w Polsce.

[z recenzji dr hab. Małgorzaty Dawidziak-Kładoczej, prof. UWCr]

Naszym głównym celem było opracowanie pomocy dydaktycznej, która umożliwi uczącym się szybką orientację w sytuacjach życia codziennego i studenckiego. Zrezygnowaliśmy z tradycyjnie przyjętego porządku wprowadzania treści językowych na poziomie A1 i skoncentrowaliśmy się przede wszystkim na leksyce i strukturach przydatnych na co dzień.

[Od Autorek]

Materiał dźwiękowy
do pobrania na stronie
www.universitas.com.pl

Książka dostępna
także jako e-book

www.universitas.com.pl

